

ASIA: Etnisten suhteiden neuvottelukunnan (ETNO) kommentit kansallisen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisyn toimenpideohjelma

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO kiittää mahdollisuudesta kommentoida valmisteilla olevasta toimenpideohjelmasta. ETNO:n pääsihteeri ottaa asiassa kantaa neuvottelukunnan puolesta. Neuvottelukunta asetetaan seuraavalle toimikaudelleen alkukeväästä 2016. ETNO on kiinnittänyt huomionsa seuraaviin seikkoihin:

Toimenpideohjelmassa annetaan kattava määritelmä väkivaltaisesta ekstremismista ja radikalisoitumisesta. Määritelmässä puhutaan väkivallasta hyvin laajalta näkökulmalta ja tämä on hyvä asia. Ohjelman kolmannessa kappaleessa todetaan, että valmistelun aikana on keskusteltu nimenomaisesti muslimiyhteisöjen edustajien kanssa. Lause on hieman leimaava ja antaa kuvan, että muslimiyhteisöihin suhtaudutaan erillä tavalla väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin kysymyksissä. Tarkoituksenmukaisempaa olisi jos ohjelmassa huomioitaisiin toimenpiteiden tasolla myös äärioikeiston kasvu Suomessa.

Toimenpideohjelman tavoitteista mainitaan poliisien viharikosten paljastamisen ja tutkinnan tehostamista. Hyvä olisi, jos ohjelman puitteissa vaikutetaan viharikosten seurantatoimintaan, joka koordinoidaan Poliisiammattikorkeakoulussa. Poliisien tietoisuutta ja osaamista tunnistaa ja tutkia viharikoksia tulee ehdottomasti kehittää. Myös viharikosten siirtyminen syyttäjävirastoille ja käräjille kaipaa kehittämistä siten, että vihasta motivoituneet rikokset näkyvät myös tuomioissa.

Yhteiskunnan toimijoista ja niiden roolista ETNO on kiinnittänyt huomionsa politiikkoihin ja päättäjiin. Omissa kannanotoissa ETNO on aikaisemmin todennut, että arvojohtaja ei vaikene vaan puuttuu ihmisarvoa loukkaaviin puheisiin ja tekoihin. Arvojohtaja ymmärtää positiivisten esikuvien voiman ja selkeästi ottaa kantaa rasismiin ja loukkaaviin puheisiin sekä tuomita vihapuheet ja rasistisesti motivoituneet väkivallanteot. Eduskunnassa olevat puolueet allekirjoittivat 4.11.2015 Euroopan poliittisten puolueiden rasismiin vastaiseen peruskirjaan ja sen kautta irtisanoutuivat rasismista. Peruskirjan mukaisesti puolueet sitoutuivat muun muassa puolustamaan ihmisoikeuksia, torjumaan kaikkia rasistisen väkivallan muotoja sekä kiihottamista kansanryhmää vastaan. Puolueet myös sitoutuivat kieltäytymään näyttämästä, julkaisemasta tai levittämästä näkemyksiä, jotka herättävät tai lietsovat ennakkoluuloja ja vihamielisyyttä. Lisäksi eduskuntapuolueet sitoutuivat puuttumaan kaikenlaiseen rasistiseen käyttäytymiseen ja rasistisiin mielipiteisiin sekä pidättäytymään

Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

kaikenlaisesta poliittisesta liittoutumisesta ja yhteistyöstä sellaisten poliittisten puolueiden kanssa, jotka yllyttävät tai yrittävät lietsoa rodullisia tai etnisiä ennakkoluuloja ja rotuvihaa.

Toimenpideohjelmasta puuttuu konkreettisia ennalta ehkäiseviä keinoja, joilla puututaan politiikkojen ja päättäjien lietsomaan vihapuheeseen ja rasismiin. Konkreettisia puuttumis- tai seurantakeinoja, kuten rasismin vastaisen peruskirjan seuraaminen, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa olisi hyvä sisällyttää toimenpideojelmaan.

ETNO ehdottaa, että esitetyissä toiminnoissa kirjataan konkreettisia keinoja joiden kautta aidosti ja tasavertaisesti osallistetaan järjestöjä ja uskonnollisten yhdyskuntia ohjelman toimenpanossa. Useimmiten yhteistyötä järjestöjen ja yhdyskuntien kanssa jää vain konsultaatiotasolle.

Lisätietoja antaa ETNO:n pääsihteeri Peter Kariuki puh. 02951 50191
peter.kariuki@om.fi

Helsingissä 27.1.2016,

Peter Kariuki

Pääsihteeri

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO